Stockholms läns landsting

12

Skrivelse av Susanne Nordling (MP) om patientsäkerheten i Framtidens vårdinformationsmiljö

LS 2018-0328

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2018-05-09

LS 2018-0328

Landstingsstyrelsen

Skrivelse av Susanne Nordling (MP) patientsäkerheten i Framtidens vårdinformationsmiljö

Föredragande landstingsråd: Daniel Forslund

Ärendebeskrivning

Susanne Nordling (MP) har till landstingsstyrelsen lämnat en skrivelse om patientsäkerheten i Framtidens vårdinformationsmiljö.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att anse skrivelsen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Vårdpersonalens tillgång till korrekt och fullständig information om patientens tidigare vårdhistorik, läkemedelsförskrivning och andra uppgifter är avgörande för en patientsäker vård. Dagens IT-miljö kan inte möta detta, och kan således utgöra en risk för patientsäkerheten.

Genomförandet av programmet FVM SLL är en nyckelkomponent för att öka patientsäkerheten, förbättra arbetsmiljön, minska kostnadstrycket och garantera en fortsatt hög informations- och driftsäkerhet i landstingets alla vårdverksamheter. Investeringen i den nya och mer ändamålsenliga vårdinformationsmiljön skapar förutsättningar för effektiva arbetssätt och innebär att flera av de nuvarande IT- och journalsystemen ersätts och att landstinget etablerar nya plattformar för integration, dokumentation och informationshantering. Därmed skapas förutsättningar för bättre beslutsstöd och kvalitetsuppföljning inom hälso- och sjukvården samt effektiviserar arbetet genom att bland annat minska mängden dubbelarbete. Sammantaget kommer därmed genomförandet av programmet FVM SLL på flera sätt bidra till en ökad patientsäkerhet och det utgör därmed grunden för hela programmet.

För att minimera störningar i vårdverksamheten under införandefasen har viktiga erfarenheter och lärdomar inhämtats från andra liknande införanden i exempelvis huvudstadsregionerna i Köpenhamn och Helsingfors.

Landstinget har sedan länge väl etablerade regler kring informationssäkerhet och upparbetade rutiner för tillämpning och uppföljning. I det fortsatta arbetet kommer planeringen att utgå från gällande styrdokument inom området, bland vilka kan nämnas policy för innovation och digitalisering (LS 2015-0833), Informationssäkerhetspolicy för Stockholms läns landsting (LS 1112-1733), Riktlinjer för informationssäkerhet inom Stockholms läns landsting (LS 2016–0646) samt de krav som ställs av den nya dataskyddsförordningen GDPR. Fortlöpande riskbedömningar sker i flera led för att säkerställa en hög nivå av kravställning mot såväl tänkbara leverantörer och landstingets egen verksamhet. Uppföljning sker i samband med bokslut och återrapporteras till landstingsstyrelsen.

Programmet bedrivs med ett starkt deltagande från den kliniska verksamheten, där idag närmare 400 verksamhetsföreträdare finns representerat i de olika arbets- och styrgrupper som driver arbetet med programmet framåt. Därutöver kommer patientsäkerhetsaspekterna särskilt att granskas av landstingets sjukhusdirektörer, verksamhetschefer och chefläkare samt av patientsäkerhetskommittén i landstinget, som är just en från FVM oberoende expertgrupp. Behovet av kontinuerlig, verksamhetsnära och oberoende granskning av programmets arbete får därför anses vara väl tillgodosett, och kan utvecklas och stärkas över tid om behoven skulle förändras.

Programmet kommer också att arbeta tillsammans med patientorganisationer och organisationer för personer med funktionsnedsättning för att tillgodose krav på design, användbarhet och andra tillgänglighetsaspekter i den nya informationsmiljön, vilket är något som också stärker patientsäkerheten.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse av Susanne Nordling (MP) den 20 februari 2018

Irene Svenonius

Daniel Forslund

Gustaf Drougge

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning

Erik Hägerdal

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-04-11

LS 2018-0328

Landstingsstyrelsen

Skrivelse av Susanne Nordling (MP) om patientsäkerheten i Framtidens vårdinformationsmiljö

Ärendebeskrivning
Susanne Nordling (MP) har till landstingsstyrelsen lämnat en skrivelse om patientsäkerheten i Framtidens vårdinformationsmiljö.

Beslutsunderlag
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse av Susanne Nordling (MP) den 20 februari 2018

Förslag till beslut
Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Bakgrund
I skrivelsen om patientsäkerheten i Framtidens vårdinformationsmiljö som Susanne Nordling (MP) lämnat till landstingsstyrelsen framhålls vikten av att på ett kvalificerat och systematiskt sätt beakta patientsäkerheten i programmet Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM). Vidare föreslås en från programmet oberoende granskningsinstans som självständigt kan granska programmets patientsäkerhetsarbete.

Överväganden
Programmet FVM bedrivs med ett starkt deltagande från den kliniska verksamheten. Styrgrupp för programmet är vårdens direktörer under ledning av landstingsdirektören. Mellan styrgrupp och programledning finns en operativ styrgrupp som har möjlighet att granska alla underlag som används i upphandlingen, och som tillställs alla väsentliga

upphandlingsbeslut. I den gruppen ingår flera chefläkare och ordförande i operativa styrgruppen är själv läkare. Utöver detta finns i programmet betydande klinisk kompetens och i programmets arbetsgrupper ingår nu ett stort antal kliniker. Programmet kommer också att kompletteras med medicinteknisk expertis som är under rekrytering.

Patientsäkerhetsaspekten i kravställningen kommer därutöver särskilt att granskas av chefläkare som är verksamma i landstinget samt av patientsäkerhetskommittén i landstinget, som är just en från FVM oberoende expertgrupp. Programmet följer också alla landstingets övriga styrdokument, t.ex. policy för innovation och digitalisering, policy för informationssäkerhet med tillhörande riktlinjer samt de krav som ställs av den nya dataskyddsförordningen GDPR.

Förvaltningen menar därför att patientsäkerheten omhändertas på ett strukturerat sätt inom programmet och att granskning av en från programmet oberoende instans också är säkerställd.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Stefan Schildt
IT-direktör

Beslutsexpediering:
Akt
SLL Strategisk IT

Godkänd av Malin Frenning, 2018-04-11

miljöpartiet de gröna

Skrivelse av Miljöpartiet om patientsäkerheten i Framtidens vårdinformationsmiljö

Projektet Framtidens vårdinformationsmiljö (FVM) är komplext och förknippat med ett omfattande riskpanorama. Flera kompletteringar av vad som ska beaktas i riskhanteringen har gjorts under senare tid, men patientsäkerheten har inte beaktats tillräckligt tydligt. De återkommande IT-problemen vid NKS innebär ett hot för patientsäkerheten, och erfarenheterna behöver beaktas i FVM. ”Patientsäkerheten har högsta prioritet” säger sjukhusledningen när IT-systemen krånglar. Det vore viktigt att utgå från detta och förebygga redan i projektstadiet.

I beskrivningen av FVM finns patientsäkerhet nämnt på fyra ställen, men inte som ett tydligt mål. Projektet förväntas medföra positiva effekter, men erfarenheter visar att ändringar också kan medföra ökade risker. Beslutet om projektet behöver tydliggöra behovet av god patientsäkerhet med en tydlig övergripande målsättning. Därför föreslår vi att patientsäkerheten ska beaktas på ett kvalificerat och systematiskt sätt i FVM och dess tillämpningar. Detta ska göras i sådana former att det skapar tilltro hos allmänhet och vårdpersonal.

För att uppnå detta behövs en organisatorisk form som medger en självständig granskning och analys av patientsäkerhetsarbetet och dess förväntade resultat. De som arbetar med detta behöver en oberoende ställning och inte vara underställda projektledningen. Det skulle i princip motsvara rollen som revisor. Är man direkt engagerad i projektet finns en risk för hemmablindhet och tunnelseende, och det skapar lätt tendenser att försvara det som gjorts.

För att arbeta med detta borde en särskild grupp formeras. Den kallas här preliminärt *Rådet för patientsäkerhet vid FVM-projektet*, kort kallat *Rådet* (eller Säkerhetsrådet). Rådet skulle ge särskild uppmärksamhet åt patientsäkerheten under hela FVM-projektet. Det bör bestå av personer med olika bakgrund och erfarenheter från exempelvis vård, teknik och beteendevetenskap. De kan därmed dessutom representera flera sätt att tänka.

Uppgiften ska vara att oberoende granska lösningar för att bidra till en ökad säkerhet. De aspekter och problem som lyfts ska hanteras i dialog med personal i projektet och övriga berörda. I första hand gäller uppdraget patientsäkerhet, men det skulle kunna vidgas till att även gälla arbetsmiljö, ergonomifrågor och informationssäkerhet.

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att patientsäkerheten ska beaktas på ett kvalificerat och systematiskt sätt i FVM och dess tillämpningar.

att uppdra åt landstingsstyrelsen att skapa organisatoriska förutsättningar för en självständig granskning och analys av patientsäkerhetsarbetet